

Basisschool De Cramignon Eijsden. Foto: Frank Claessen

Frans op de basisschool: hoever zijn we al?

In LTM van maart 2018 schreef Frank Claessen over Frans als buurtaal op basisscholen in Zuid-Limburg. In deze provincie zo dicht bij Wallonië lijkt het niet meer dan normaal dat daar extra interesse is voor de Franse taal. Maar ook in de rest van het land zijn er steeds meer enthousiaste initiatieven op dit gebied. Nuffic maakt een lijst met deelnemende scholen, waar inmiddels ruim 50 scholen op staan. Deze zijn verspreid door het hele land en bieden de taal meestal in een kleinschalig project aan.

Sinds 2015 mag er vijftien procent van de lestijd (maximaal 4 uur per week) besteed worden aan onderwijs in vreemde talen in het primair onderwijs (po), dus ook aan het Frans. Het voordeel hiervan is dat je een vreemde taal gemakkelijker leert als je vroeg begint. Kinderen in de basisschoollleeftijd staan op een natuurlijke manier open om nieuwe

dingen te leren. Als vakantieland staat Frankrijk nog heel hoog aangeschreven en de Franstalige Afrikaanse landen worden steeds belangrijker, ook in het handelsverkeer. Op <www.buurtalen.nl> wordt het verdere belang van Duits en Frans in Nederland op overtuigende wijze uitgelegd.

Gratis materiaal

Versillende partijen zijn actief in het onderwijs Frans. Naast de bovengenoemde scholen, waar vaak leerkrachten van de basisschool zelf de Franse les in hun eigen groep verzorgen, zijn er ook initiatieven van vakdocenten Frans uit het voortgezet onderwijs die gastlessen geven op basisscholen om basisschoolleerlingen alvast warm te laten worden voor hun vak. Op deze manier maken ze de drempel naar die 'lastige taal' kleiner. Ze maken vaak ge-

bruik van eigen lesmateriaal of vinden gemakkelijk ondersteunend materiaal op het internet. Voor deze docenten bestaat er ook de gratis brochure die Jérôme Paul, tegenwoordig creatief brein achter de online methode *Le français illustré*, een aantal jaren geleden in samenwerking met onder andere de Franse ambassade gemaakt heeft. Deze brochure *Invitation au voyage: Frans in groep 8* is te downloaden via <www.franszelfsprekend.nl/francais-precocce>. Paul heeft aangegeven het materiaal inmiddels te willen vernieuwen, maar er staan desondanks heel bruikbare voorbeelden in.

Een ander goed initiatief uit de praktijk is dat van leerlingen uit het voortgezet onderwijs die een les geven op hun oude basisschool, bijvoorbeeld op de Dag van de Franse Taal in november. Er staat een draaiboek van zo'n gastles op

de site <bit.ly/lm-fransbasis>. Hierop is ook een mooie, complete lesbrief *De Franse keuken (Grandes Lignes)* te vinden en lesideeën van de Franse Juf (<www.defransejuf.nl>) waarin leerkrachten uit het basisonderwijs worden uitgenodigd om aan de slag te gaan met onderwerpen als 'Bij de Franse bakker', 'Tellen in het Frans' of 'Franse muziek'. De juf of meester hoeft zelf maar een klein beetje Frans te spreken om deze lessen te kunnen begeleiden.

Ander leuk en gratis materiaal dat wordt aangeboden op internet en dat bruikbaar is voor deze lessen, zijn de YouTubekanalen van *Le français illustré* (<bit.ly/lm-fril>) en die met de liedjes van Alain le Lait (bijvoorbeeld <bit.ly/lm-lait>). Ten slotte ook het vermelden waard is het gratis, volledig digitale en interactieve materiaal van Elena (<elena-learning.eu>).

Lesmethoden

In de lespraktijk wordt voor verschillende Franse methodes gekozen. Zo komen we daar *Alex et Zoë*, *Zoom*, *Jus d'Orange* en *En Action* tegen. Een goede beschrijving van een aantal van deze boeken is te vinden op de site van de Franse Juf. Daar wordt, zo objectief mogelijk, een keuze gemaakt uit materialen voor de onder- en bovenbouw van het po. Alle boeken zijn geschikt om voor een lange periode uit te werken. Een duidelijk nadeel van deze methodes, uitgegeven door Franse of Waalse uitgeverijen, is dat de docentenhand-

leiding altijd in het Frans is. De enkele bestaande Vlaamse boeken (bijvoorbeeld *Oh là là* en *En Action* van uitgeverij Van In) hebben een dermate duidelijke focus op de Belgische markt en cultuur, dat deze niet altijd geschikt zijn voor de Nederlandse scholen. Het zou daarom een goed initiatief zijn als een uitgeverij zoals Talenland (distributeur van *Zoom* en *À plus*) de docentenhandleidingen in het Nederlands zou vertalen.

Meer informatie over Frans op de basisschool vindt u op de site <franszelfsprekend.nl>, die wordt onderhouden door de sectie Frans van Levende Talen. Onder het kopje 'français précoce' kunt u alle informatie uit dit artikel terugvinden. Kinderliedjes zijn te vinden onder de kop 'Franstalige muziek', en onder 'Weetjes en spelletjes' vindt u educatieve spelletjes op beginnersniveau (A1).

Voor ander direct bruikbaar materiaal voor in de klas kunt u kijken op <www.defransejuf.nl> van Olga Buters. Sinds de zomer van 2015 blogt zij over Frans voor kinderen en jongeren. Op de site staan spelletjes, videoclips, luisteroefeningen voor beginners, info over methodes maar ook links naar andere bruikbare sites. Buters geeft zelf cursussen Frans in hoogbegaafdengroepen 3 tot en met 8 van een basisschool in Zoetermeer en baseert haar blogs hiermee op haar ervaringen in de praktijk.

Daarnaast is er ook de site van Nuffic, Kenniscentrum Buurtalen (<bit.ly/lm-nufbu>), die veel nuttige informatie biedt.

Stimulans

Samen met *De Franse Juf* Olga Buters heb ik de volgende twee aanbevelingen opgesteld om het Frans in het primair onderwijs een boost te geven:

- Het is noodzakelijk om een netwerk op te zetten met mensen die zich actief bezighouden met Frans in het basisonderwijs. Op deze manier kunnen op eenvoudige wijze ervaringen en ideeën uitgewisseld worden. Wij stellen voor dit te doen vanuit de sectie Frans van Levende Talen, omdat we hiermee voortbouwen op de daar aanwezige expertise. Het starten van een LinkedIn-groep zien wij daarbij als waardevolle aanvulling. Verder zou het goed zijn een studie(mid)dag te organiseren voor geïnteresseerde basisscholen, waarbij we materialen, ideeën en vragen kunnen uitwisselen.

- Om leerkrachten uit het po te enthousiasmeren een (of meerdere) Franse les(sen) te geven zouden er meer kant-en-klare lesbrieven beschikbaar moeten zijn. Een uitbreiding van het materiaal zoals ontwikkeld rondom de Dag van de Franse Taal is gewenst. In combinatie met vaak authentiek materiaal van internet kunnen leerlingen dan goede input in het Frans krijgen. ■

Sandra van Die

LITERATUUR
Claessen, F. (2018). Frans en Duits in het basisonderwijs: Vier jaar later. *Levende Talen Magazine*, 105(2), 44-45.